

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПЛАН НА СЪЮЗА НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ 2014-2016 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Съюзът на съдиите в България (ССБ) е учреден в София на 28 март 1997 г. от 30 учредители, сред които съдии от Върховния касационен съд, окръжни и районни съдилища. Той е регистриран през май 1997 г. като **професионално сдружение с идеална цел, което си поставя за цел да обединява и представлява всички български съдии.**

Членството е *доброволно*. През 2013 г. общият брой на членовете е 94 5 съдии от всички нива на съдебната система или над 40 % от съдиите в страната.

Членството е *индивидуално*. В София, Благоевград, Бургас, Видин, Враца, Монтана, Русе, Смолян, Стара Загора, Разград, Варна и Габрово членовете са обединени в секции.

От ноември 2005 г. ССБ е член на Международната асоциация на съдиите. С това той придоби статус на организация, представляваща професионалната общност съгласно международния стандарт за представителност.

През шестнадесет години от своето съществуване ССБ се разви в съществен фактор за изграждането на уважавана, независима, компетентна и обществено ангажирана съдебна власт.

Неговите основни дейности обхващат следните стратегически области:

I. Отстояване на независимостта на съдебната власт и индивидуалните съдии;

II. Повишаване на професионалната квалификация на съдиите и развиване на професионално-етичните стандарти на съдийската професия;

НАСЛЕДСТВОТО

ССБ е установен с цел развиване на правните и правораздавателните традиции на българското общество и сплотяване на съдийската професионална общност около тези ценности.

Въпреки че той е първата съдийска организация след края на тоталитарния режим през 1989 г., ССБ е наследник на Съюза на съдиите в България, учреден през 1919 г. и действал до разпускането си през 1945 г. През периода на функционирането си той се е утвърдил като високо уважавано доброволно професионално сдружение, което обединява съдийската общност с цел отстояване на нейните професионални интереси и обсъждане и решаване на специфичните ѝ проблеми. Съюзът е разполагал с относително широки правомощия да инициира процедури, вкл. дисциплинарни производства срещу съдии, да посредничи между съдии и други държавни служители при спорове, да оказва експертна помощ на законодателя, да води регистри и да издава собствено списание.

Тези традиции са принудително прекъснати през 1945 г. за периода на целия комунистически режим и възобновени с учредяването на ССБ през 1997 г.

III. Наблюдение и изразяване на становището на съдиите по въпроси от професионален или обществен интерес.

IV. Експертно участие в законотворческия процес и изразяване на становища по законопроекти и конституционни дела;

V. Обмен на квалификация и развиване на сътрудничество със сродни неправителствени организации, насочено към подобряване на правната среда на гражданското общество и особено на подрастващите и децата в риск чрез популяризиране на върховенството на закона и правното образование.;

VI. Развитие на връзките на съдебната власт и съдийската професия с обществеността.

Като съсловна организация ССБ е посредник между обществото, съдебната власт и политическите власти като едновременно представлява структура на гражданското общество, професионална организация и сдружение на лица, изпълняващи държавни правомощия.

II. МИСИЯ, ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ И СТРАТЕГИЧЕСКИ ПРИОРИТЕТИ

1. Мисията на Съюза на съдиите в България е да обединява съдиите в общност, която отстоява тяхната независимост, достойнство, професионално развитие и обществен авторитет, както и справедливостта в обществото.

2. За осъществяването на своята мисия Съюзът се стреми да постигне следните **цели**:

- Утвърждаване на независимостта и достойнството на съдията като отговорност на съдийската общност.
- Утвърждаване на Съюза като организация, която формулира и отстоява общественозначими интереси на съдиите и поради това е разпозната от обществото и съдиите като активен участник в съдебната реформа.
- Постигане на финансова стабилност на Съюза.

3. Тези цели произхождат от следната **стратегическа визия** за развитието на Съюза през 2014-2016 г.

3.1 Утвърждаване на независимостта и достойнството на съдията като отговорност на съдийската общност

Независимостта на съдията, както и неговото професионално достойнство и обществен авторитет, зависят преди всичко от неговия професионализъм, представляващ единство от професионална квалификация и професионална нравственост.

Съюзът на съдиите подкрепя индивидуалния стремеж към самоусъвършенстване, като съдейства за:

1. повишаване на професионалната квалификация на съдиите;
2. укрепване на стандартите за професионална етика;
3. развиване на партньорство със сродни организации;
4. предоставяне на информация и подпомагане при кандидатстване за международни обучения, което допринася за всеобхватната информираност и образованост на съдията.

Програмите за професионална квалификация, предлагани от ССБ, ще отговарят на необходимостта на съдиите от допълнително информиране и практически умения, които ги улесняват в работата им. Тематичните области ще се определят от заявения интерес от секциите на ССБ или отделни съдилища, свързан с локални трудности и противоречия в правораздаването, по които ще се провеждат обучения по места. При възникване на извънредна необходимост от обучение по определена тема (напр. ситуация с бежанци, природно или обществено бедствие, ратифициране на международен договор или въвеждане на нов регламент на ЕС) ще организира национални обучения. При определяне на поддържащите и специализирани програми за квалификация на съдии ще се работи в сътрудничеството и без конкуренция с НИП и други неправителствени организации. ССБ ще организира съвместни обучения с чужди организации, които споделят неговите ценности, и ще съдейства на членовете си при кандидатстване за международни обучения, което ще спомогне за всеобхватната информираност и образованост на съдията и обмяна на международен опит.

Въпросите на професионалната етика трябва да могат да бъдат широко обсъждани и развивани в стандарти за етично поведение. За целта ще се провеждат анкети с потребителите на правораздавателни услуги (страни по дела и процесуални представители) за проблеми в комуникацията с отделни съдии и ще се провеждат широки вътрешнопрофесионални дискусии за допустимото и недопустимо поведение. Този дебат ще обхваща и темата за прозрачното управление на съдебната власт, част от която са въпросите за кадровата политика и дисциплинарната практика на ВСС, отговорността, функциите и ролята на председателите на съдилища и дейността на етичните комисии на отделните съдилища и ВСС. Съюзът на съдиите се ангажира с изследване на етичните проблеми, които възникват при работата на отделни съдии и в конкретни съдилища, за да се стимулира корекционната дейност на колегиален принцип. Изследването на практиката на ВСС при атестиране, повишаване, разглеждане на дисциплинарни производства, включително за етични нарушения, ще е насочено към установяване на единни стандарти, които да са конкретни и ясни за съдиите и прозрачни за обществото. Цялата система от дейности, свързани с професионалната етика, ще допринесе за повишаване на индивидуалната отговорност на съдиите към собственото им поведение и подобряване на авторитета на съдебната власт в обществото.

Съюзът на съдиите разбира утвърждаването на независимостта и достойнството на съдията като отговорност на съдийската общност преди всичко като повишаване на професионалната компетентност на съдиите и утвърждаване на модели на етично поведение.

3.2 Утвърждаване на Съюза като организация, която формулира и отстоява общественозначими интереси на съдиите и поради това е разпозната от обществото и съдиите като активен участник в съдебната реформа

За постигане на тази цел Съюзът на съдиите условно разделя комуникационната си политика на вътрешна и външна. Първата е насочена към повишаване на доверието на членовете в Съюза, а втората – към повишаване на

общественото доверие в него като основната организация, която представлява българските съдии.

Вътрешнокомуникационните мерки са насочени единствено към членовете на ССБ и целят да предизвикат тяхната проактивност при формулиране и изразяване на позиции. Те са пряко насочени към подобряване на общуването между членовете и между тях и управителните органи на ССБ, като установят практики на взаимно доверие чрез политика на УС на информиране и консултиране на максимален брой членове по максимален брой теми и формиране на инициатива у членовете да го подпомагат.

Външнокомуникационните мерки са насочени основно към медиите и обществото като крайни получатели на послания и второстепенно към членовете на ССБ и ВСС като източник на послания.

През периода след средата на 2009 г. се наблюдаваха безпрецеденни атаки от представители на правителството към съда и български съдии, които бяха напълно необосновани и представляваха недопустим външен натиск върху работата от страна на изпълнителната власт. ВСС остана безпристрастен наблюдател на този процес, като не спомогна за отстояване независимостта на съдебната власт и междуинституционалния диалог. Това доведе до стабилизиране на предразсъдъци, които трайно рушат доверието в правораздаването. Недопустимите демонстрации на отделни представители на правителството пряко се отрази в поведение на отделни граждани и страни по дела към съда. Съюзът на съдиите се разпознаваше като единственият критик на това недемократично явление, което доведе до персонални политически атаки срещу негови членове. Активни външнокомуникационна политика за отстояване на независимостта на съдебната власт подобриха авторитета на организацията и чуваемостта на нейните позиции.

В същото време отделните съдилища останаха комуникационно сдържани, като избягваха коментари върху произнесени съдебни решения и се придържаха към навиците за терминологизирано говорене. Това продължи да се разпознава като високомерен отказ на съда от общуване с обществото по значими за него въпроси, прикриващ незащитими позиции и действия и косвено подкрепящ внушенията за некомпетентност и зависимост на съдебната власт.

Влошеното общуване с обществото може да бъде преодоляно чрез продължаване на активните действия в две насоки: провеждане на медийни обучения за съдии и по-специално говорителите на съдилищата; убедително просветителско говорене пред гражданите за технологията на съдебния процес, за резултатите от работата на съда и за сигурността и положителните промени, които те внасят в живота на гражданите. В тази връзка е необходимо организиране на обучения по места за съдиите и широко обсъждане на рамките и правилата за външна комуникация. За просвещаване на гражданите и активното им включване в процеса на реформиране на съдебната власт трябва да се организират публични кръгли маси и конференции по общественозначими теми, свързани с правораздаването, и с ясен акцент върху ползата, която те носят на обществото. Директният контакт с членове на гражданското общество ще утвърди авторитета на организацията като изразител на реалната необходимост от определени промени в съдебната власт и ще и осигури по-широка подкрепа.

Съюзът на съдиите като неправителствена организация разполага с по-широка свобода да формулира и отстоява публични послания и оценки в сравнение със своите членове в качеството им на съдии. Реалното и проактивно изнасяне на посланията е отговорност на ССБ чрез неговите членове, които могат да дадат човешката автентичност на съдебния акт, и външни партньори, които могат да формулират оценките, забранени за публично произнасяне за съдиите. Медиите са основният инструмент за доближаване до широката аудитория и за формиране на положителни обществени нагласи.

3.3 Постигане на организационна и финансова стабилност на Съюза

Тази цел означава осигуряване на постоянни приходи, които гарантират минимално необходимите разходи на ССБ, осигуряват ефективно функциониране на постоянна администрация и се бюджетират на годишна база.

Минимално необходими са разходите за дейностите, които са задължително условие за извършването на каквато и да е организирана дейност: административни разходи за постоянно действащ офис, за твърдо минимално възнаграждение на постоянен административен екип и за вътрешна комуникация (вкл. поддържане на базата данни за членовете и интернет страницата на Съюза).

За постигането на целта:

А. Съюзът на съдиите ще предприеме мерки за повишаване събираемостта на членския внос и дават предимство на членовете и секциите с платен членски внос за участието им в международни обучения. Делът от минимално необходимите разходи, който се покрива от членски внос, ще бъде постъпателно увеличен при запазване на разходите (относителен дял на собствено финансиране спрямо външни приходи, вкл. проектни): 2014 - 30 %; 2015 - 45 %; 2016 – 60 %. Средствата, които постъпват от спечелени от административния екип проекти, ще бъдат насочени към дейности за повишаване на професионалната квалификация на членовете (изследователски проекти) и допълнително институционално укрепване и партньорства, надграждащи статуса, покрит от минимално необходимите разходи (институционални грантове).

Б. Съюзът на съдиите ще организира обсъждането на стратегическите проблеми на срещи със съдиите по места. Резултатите ще се обобщават и ще изготвят конкретни становища и предложения за действия от постоянните комисии към УС. Трябва да се премине от временна администрация, чиято дейност се осигурява временно по конкретни проекти, към постоянна администрация, чиято извънпроектна заетост се финансира пряко от членски внос.

4. За постигане на поставените цели, Съюзът очертава **стратегически приоритети за периода 2014-2016 г.** Към тях Съюзът счита за необходимо да приложи специални стратегически политики, за да бъдат постигнати целите.

Цел	Съдържан ие на целта	Стратегически приоритет (основно средство за постигне на целта)
1. Утвържда	Повишаван	1. Повишаване на капацитета на ССБ да

Цел	Съдържан ие на целта	Стратегически приоритет (основно средство за постигне на целта)
<p>ване на независимостта и достойнството на съдията като отговорност на съдийската общност</p>	<p>е на професионалната компетентност на съдиите и утвърждаване на модели на етично поведение.</p>	<p>отговори на потребностите на съдийската общност от повишаване на професионалната ѝ квалификация, които остават неудовлетворени от алтернативни образователни източници.</p> <p>2. Изграждане и поддържане на стратегически партньорства в областта на професионалната квалификация с местни и чуждестранни организации</p> <p>3. Подобряване на колегиалната среда по места чрез широко обсъждане сред всички съдии по места на етични проблеми, подпомагане на работата на местните етични комисии и обмен на добри практики и модели на работа.</p> <p>4. Утвърждаване на ССБ като един от водещите фактори в разработването и утвърждаването на модели на етично поведение, осъществяващ настойчива комуникация с ВСС за въвеждане на единни етични стандарти чрез кадровата и дисциплинарната му практика.</p>
<p>2. Утвърждаване на Съюза като организация, която формулира и отстоява общественозначими интереси на съдиите и поради това е разпозната от обществото и съдиите като активен участник в съдебната реформа</p>	<p>Повишаване на доверието на членовете в ССБ;</p> <p>Повишаване на общественото доверие в ССБ;</p> <p>Утвърждаване на ССБ като основната организация, представляваща българските съдии</p>	<p>1. Доизграждане и поддържане на обществения образ на ССБ като източник на конструктивни предложения за утвърждаване на отговорна и компетентна съдебна власт.</p> <p>Генериране на събития, разпознавани от медиите и обществото като оповестяващи конкретна промяна в статуквото, значима за повечето членове на обществото. Разработване и популяризиране на тези и предложения от повече разпознаваемите авторитети на ССБ – негови членове с позиция по конкретен професионален проблем, и съмишленици извън членския състав на организацията</p> <p>2. Отваряне на ССБ към широката общественост. Повишаване на капацитета на ССБ за непосредствено общуване с различни обществени групи, когато това е необходимо за постигането на целите на организацията</p> <p>3. Повишаване на ангажираността на членовете с информационните дейности на ССБ чрез по-активно участие в идентифицирането на значимите теми и формиране на становища и политики по тях</p>

Цел	Съдържан ие на целта	Стратегически приоритет (основно средство за постигне на целта)
3. Постигане на организационна и финансова стабилност на Съюза	<p>Подобряване на ръководния и административния капацитет на ССБ;</p> <p>Подобряване на събираемостта на членски внос и приемане на мерки за по-ефективно с оглед постигане на конкретните цели разходване;</p> <p>Създаване на механизъм за ефективно фондонабиране.</p>	<p>1. Повишаване на прихода от членски внос чрез подобряване на събираемостта на членския внос. Мотивиране на членовете да допринасят за финансовата стабилност на собствената си организация чрез разясняване на стойността на всяка от дейностите и подобряване на финансовата дисциплина на участниците в обучения и работни групи.</p> <p>2. Въвеждане на ясни правила за възстановяване на разходи при организирани събития и ползване на допълнителни услуги само при своевременно заплатен членски внос.</p> <p>3. Развиване на ръководния капацитет на УС, постоянните комисии към УС и администрацията на ССБ.</p>

5. Изпълнението на дейностите се възлага на Комисиите към Управителния съвет на ССБ под ръководството на Управителния съвет, както следва:

1. Стратегическа цел: Утвърждаване на независимостта и достойнството на съдията като отговорност на съдийската общност – Водеща комисия: Правно-етична (ПЕК). Дейността на ПЕК се подпомага основно от Изпълнителния директор.

2. Стратегическа цел: Утвърждаване на Съюза като организация, която формулира и отстоява общественозначими интереси на съдиите и поради това е разпозната от обществото и съдиите като активен участник в съдебната реформа – Водеща комисия: Комуникационна (КК). Дейността на КК се подпомага основно от Офис асистента.

3. Стратегическа цел: Постигане на финансова стабилност на Съюза – Водеща комисия: Финансова (ФК). Дейността на ФК се подпомага основно от Счетоводителя съвместно с Административния секретар.

4. Стратегическа цел: Постигане на организационна стабилност на Съюза - и Водеща е Комисия по организационно развитие (КОР). Дейността ѝ се подпомага основно от Административния секретар съвместно с Изпълнителния директор.

Всяка от постоянните комисии към УС предлага в едномесечен срок след приемане на стратегията конкретни механизми за изпълнение на стратегическите задачи, които се обсъждат от РУС и се утвърждават от УС.

Връзката и координацията между отделните комисиите и с УС се осъществява от Административния секретар и офис асистента.

Основни методи за изпълнение са: електронно анкетиране на членовете на ССБ относно стратегически въпроси, които изискват законодателни промени или предложения към дейността на ВСС; създаването на временни и постоянни работни групи с конкретен мандат за изпълнение на определени дейности и възлагане на дейностите по координиране, организация и управление на изпълнението на администрацията; обобщаване на резултатите от анкетите и работата на работните групи от съответната постоянна комисия към УС и изготвяне на проекти за становища и предложения за конкретни действия.

ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ	
ССБ	Съюз на съдиите в България
ВСС	Висш съдебен съвет
КК	Комуникационна комисия към Управителния съвет
КОР	Комисия по организационно развитие към Управителния съвет
КС	Контролен съвет
ПЕК	Правно-етична Комисия към Управителния съвет
Председателя	Председателя на Управителния съвет
РУС	Разширен управителен съвет
ФК	Финансова комисия към Управителния съвет
УС	Управителен съвет